

Opgave 2

Rooksignalen

De belasting op sigaretten in de Europese Unie (EU) is de hoogste ter wereld. De EU kiest daar bewust voor, omdat zij het roken van sigaretten wil ontmoedigen.

De EU schrijft aan de lidstaten voor dat deze belasting moet bestaan uit twee onderdelen:

- een bedrag in euro's per pakje;
- een percentage van de consumentenprijs (verkoopprijs inclusief belastingen) per pakje.

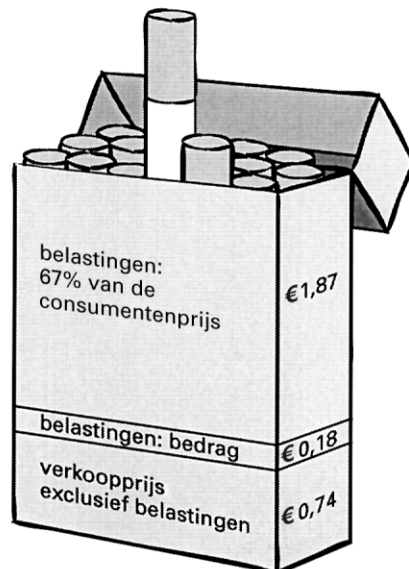
In het kader van de belastingharmonisatie streeft de EU er naar dat in alle lidstaten de totale belastingen ongeveer eenzelfde deel van de consumentenprijs per pakje vormen.

Een zuidelijke lidstaat heeft gekozen voor een laag bedrag in euro's en een hoog percentage van de consumentenprijs. Een noordelijke lidstaat heeft juist gekozen voor een hoog bedrag in euro's en een laag percentage van de consumentenprijs.

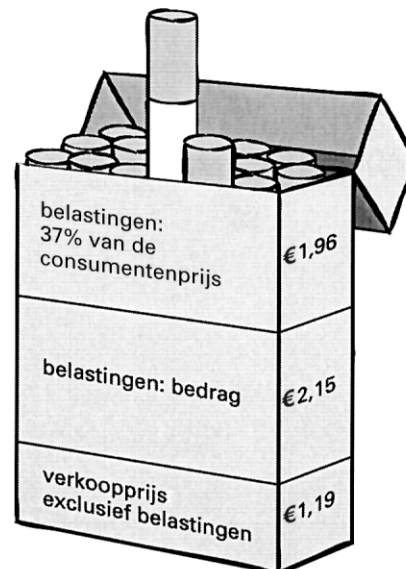
In de uitgangssituatie wordt de gemiddelde consumentenprijs per pakje berekend, zoals weergegeven in figuur 1.

figuur 1

zuidelijke lidstaat
consumentenprijs € 2,79

noordelijke lidstaat
consumentenprijs € 5,30

De EU wil het roken van sigaretten verder ontmoedigen. Veronderstel dat zij alle lidstaten voorschrijft om het bedrag in euro's per pakje met 1 euro te verhogen. De lidstaten voeren dit voorschrift uit. Hierdoor zal in de zuidelijke lidstaat de nieuwe consumentenprijs per pakje € 5,82 gaan bedragen.

In de zuidelijke lidstaat is de prijselasticiteit van de vraag naar pakjes sigaretten $-0,4$.

- 2p 4 Worden belastingen op een pakje sigaretten gerekend tot de directe belastingen of tot de indirecte belastingen? Verklaar het antwoord.
- 2p 5 Bereken de nieuwe consumentenprijs van een pakje sigaretten in de *noordelijke* lidstaat.
- 2p 6 Toon met een berekening aan dat het totaal van belastingen per pakje in de zuidelijke lidstaat met 147,8% stijgt.
- 2p 7 Bereken vervolgens met hoeveel procent de totale belastingopbrengst uit pakjes sigaretten voor de overheid in de zuidelijke lidstaat zal toenemen.
- 3p 8 Leg uit dat de voorgeschreven belastingverhoging het bereiken van de nagestreefde belastingharmonisatie kan belemmeren.